

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio IV. An Religiosis & Clericis non Beneficiatis debeantur decimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

de jure communi habeat contra quemlibet possessorem juris decimandi, etiam Episcopum, ita ut non teneatur probare, illud ad se pertinere, sed contrarium asserenti incumbat probatio, cum jus commune assistat Parocho, & resistat alijs *arg. c. 56. 16. q. 1. c. 24. h. t. c. ult. de Paroch.*

47 Ex ijs, quæ universim modò disputavi de Clericis Beneficiatis, consequens est, quòd applicatio decimarum per modum pensionis vel quomodocunque facta alicui etiam pio loco & religioso, invalida sit, si Beneficiatus privetur debita sustentatione, ut benè notant *Suar. c. 15. n. 7. & Pal. tr. 10. disp. un. pun. 10. n. 4.* Ratio patet: quia Parochis, aliisque curatis debetur honesta sustentatio jure etiam naturali & divino, reliquis Beneficiatis saltem Ecclesiastico. Neque SS. Pontifex, multò minùs Episcopus, est omnium decimarum dominus, sed dispensator. Unde rursus sequitur I. quòd non obstante tali applicatione, teneatur is, cui applicati sunt fructus, congruenter alere Beneficiatum: nisi ipse Pontifex aliter illi provideat. II. Sequitur, quòd Beneficiati, v. g. Canonici Ecclesiarum Cathedra-

dralium, quorum præbendis annexi sunt Pastoratus, quos per Vicarios administrant, teneantur ex Justitia ejusmodi Vicarijs debitam sustentationem tribuere: alioquin, ut observant *Lessius l. 2. c. 39. n. 17. & Palao l. c. n. 3.* injuriam faciunt, tum suis Vicarijs, qui totum laborem subeunt; tum populo, qui cum largas det decimas, quibus aptissimum ministrum habere posset, acceptare cogitur parùm idoneum, cum sæpe non querantur, qui munus videantur optimè administraturi, sed qui minimo stipendio servire velint. Ex quo, ut ait *Lessius l. c.* multis in locis magna animarum strages. Cæterum si hujusmodi substitutis & Vicarijs, vel Beneficiatis, quibus decimæ ademptæ & alijs applicatæ sunt, non suppetat congrua sustentatio, non propterea tenetur populus contribuere, alias vel decimas vel pensiones dando, ut contra nonnullos benè tradunt ac demonstrant *Covarr. l. c. n. 3. Suar. cit. c. 15. à n. 8. Less. & Palao ll. cc.* Addit iste *n. 5.* posse in tali casu Parochianos denegare decimas, donec suo Pastori vel inde vel ex alijs redditibus debita portio pro honesta sustentatione assignetur.

QUÆSTIO IV.

An Religiosis & Clericis non Beneficiatis debeantur Decimæ?

U 2

S U M.

SUMMARIUM.

348. Deberi decima Regularibus
possunt vel ratione sui Status,
vel ratione Beneficij, vel ut eleemosyna.

349. Non debentur Jure communi
& ratione Status.

350. Nec Clericis secularibus Be-

neficiis non habentibus.

351. Tametsi nomine Ecclesia Ho-
ras Canonicas recitent, & Sa-
crificia faciant.

352. Et licet Jura sacra absolute
dicant, Clericis deberi decimas.

348 **Q**uæstio hæc est, an Jure com-
muni decimæ Religiosis de-
beantur: multis enim eorum com-
petere jus decimandi ex privilegio,
notum est, & infra fusiùs explica-
bitur. Pariter possunt ipsis deberi
decimæ tanquam pauperibus, uti
notant S. Thomas & Alensis. Ve-
rùm tunc non competit ipsis jus
decimarum, sed fructus tantum
debentur, & quidem non ex Ju-
stitia, sed ex charitate. Certum
quoque est, jus decimandi compe-
tere Religiosis, si aliquod ipsis Be-
neficiis conferatur vel curatum,
vel simplex: quod fit, dum Bene-
ficiis vel unitur Monasterio vel
particulari Religioso confertur. Sic
enim Religio vel Religiosus susci-
pit in se officium spirituale; huic
verò annexum est jus decimandi.

349 **A**ssert. I. Religiosis de Jure com-
muni & vi sui Status non debentur
decimæ. Ita S. Thom. 2.2. q. 87. a.
3. ad 3. & ibi omnes Th. Th. Patet
exc. 6. 8. q. 21. & 22. 16. q. 1. qui-
bus Juribus dicitur, ad Clericos
pertinere ex altari vivere, non ve-
rò ad Monachos, nisi ad Clerico-

rum statum & munus assumantur.
Ratio est: quia nec ratione mini-
sterij sacri, quod populo impen-
dunt dispensando divina Mystera
& verbum Dei prædicando, nec
ratione ipsius Status Religiosi jus
decimandi ipsis competit. Non
quidem ex priore ratione: quia ob-
sequia spiritualia in convertendis
Infidelibus, & promovendis in vir-
tute Fidelibus voluntariè susci-
piunt, ac idcirco ex Justitia ad id
non obligantur. Neque obstat,
quòd vi sui Instituti ac Regulæ à Se-
de Apost. approbatæ, quidam eo-
rum, uti v. g. PP. Prædicatores
& Societatis Jesu, ad id obligan-
tur: nam solum ex charitate & ze-
lo divinæ gloriæ, salutisque anima-
rum sacrum hoc munus suscepe-
runt, & nec postularunt ipsi ab Ec-
clesia stipendium sui laboris, nec
illa ad hoc se obligavit. Sed ne-
que vi sui Status Religiosis debentur
decimæ: ille enim per se non
constituit Ministros Ecclesiæ, nec
inducit obligationem ex Justitia
serviendi populo in spiritualibus,
sed ad summum ex charitate & vi

re-

regulæ. Hinc vicissim neque populus ex Justitia ad eos alendos obligatur, si que alit ex gratitudine, misericordia, charitate, ac religione, id ita præstare debet, ut Ecclesia suis decimis non privetur, cum jus decimandi penes eandem ejusque ministros ex officio ad id obligatos semper maeat integrum, Quæ in contrarium adduci possunt, retuli n. 103. & solvi n. 106.

350 Assert. II. Clericis non habentibus Beneficium Ecclesiasticum non habentur decimæ. Ita communis & certa DD. Ratio patet, quia jus spirituale ad decimas alióque redditus Ecclesiasticos percipiendos est solum Beneficium ratione officij spiritualis; neque enim illud jus sequitur ipso facto ex Ordine & Clericatu, sed hic dat solum capacitatem ad titulum & jus illud spirituale; non verò ipsum jus, utpote quod nulla lege vel Divinâ vel Ecclesiasticâ Ordinibus annexum est. Hinc sicut vis solius Clericatus nemo obligatus est ad ministrandum populo; ita nec iste tenetur ad hujusmodi Clericum alendum.

351 Neque valet, si quis dicat, Clericos in sacris obligari ad dicendas preces, quas Horas Canonicas dicimus: ia hoc autem eos in servire populo Christiano, cum nomine ipsius orent, & bona temporalia ac spiritualia à Deo eidem impetrent. Respondetur enim, ipsos ad Divinum Officium obligari non

debito Justitiæ, sed solum Religionis ex præcepto Ecclesiæ, quod præceptum non imponitur in vim patet includentis obligationem Justitiæ, sed solum ratione Status ad Religionem pertinet, ut fusiùs explicant Th. Th. quando agunt de Horis Canonicis. Eadem responsio valet ad id, quod opponi ulterius posset, Clericos teneri in Ordinibus inferioribus ministrare usque dum ascendant ad Presbyteratum, & à Presbyteris offerri Sacrificia nomine totius populi: neutrum enim præstant ex debito Justitiæ, sed solum vi præcepti Ecclesiæ, ex Religione ad sacra hæc ministeria eos obligantis. Nec propter ista aliquod jus ipsis Ecclesia tribuit, præterquam quod gaudeant privilegio Fori & Canonis, & Beneficium ipsis debeatur, & hoc demùm habito congrua ex redditibus Ecclesiasticis sustentatio.

Pariter non obstant *Can. Decimas 1. 16. q. 7. c. ad hæc 63. q. 1. c. 26. h. t.* ubi absolute asseritur, Clericis decimas deberi: est enim ibi sermo de Clericis Beneficiatis, cum antiquitus nemo nisi ad titulum Beneficij ordinatus fuerit, nec modò sine illo ordinari debeat, juxta *c. 3. 4. & 15. de Prabend. c. 13. de at. & qual. proficien. c. 1. & 2. dist. 70.* Si quis verò juxta Trident. *sess. 21. c. 2. de Reform.* ob necessitatem vel commoditatem Ecclesiæ ordinatur ad patrimonium vel pensionem, ex his vivere debet, ut patet ex Tri-

dent. l. c. Si denique ex pacto alicui Episcopo, vel Canonico, vel laico, in spiritualibus ministret, susten-

tari ab illo debet, cum quo pactum iniit.

QUÆSTIO V.

An Decimæ debeantur Clericis divitibus aut malis?

SUMMARIUM.

353. *Varia circa hoc opiniones.*
 354. *Ministris Ecclesie etiam opulenti debentur decimæ.*
 355. *Jure etiam Divino & Naturali.*
 356. *Possunt vivere de proventibus Ecclesie, & bona patrimo-*

nialia in profanos usus expendere.

357. *Etiam mala vite Clericis debentur decimæ.*

358. *Possunt illis negari, qui Divina populo non ministrant.*

353 **P**seudoapostoli Hæretici, uti reguli n. 44. negabant, dandas esse decimas Clericis, qui non profiterentur Evangelicam paupertatem. Verum hic error damnatus est ab Ecclesia. Juxta Alexand. Summam Angel. & Rosella, teste Sylvestro V. *Decimæ n. 14. §. octavum.* Clericus habens patrimonium secundum statum suæ personæ recipere potest decimas ut Procurator, in necessitates pauperum vel utilitatem Ecclesiæ expendendas: sed si in proprios usus expendit, Sacrilegium committit: si in malos, incurrit iudicium. Pro qua opinione allegatur *can. ult. 16. q. 1. & can. 7. 1. q. 2.* Verum primus nihil habet, quod ad propositum faciat, ut legenti patebit. Alter intelligi potest ac debet de bonis Ecclesiasticis in

pauperes erogari solitis: ex his enim utique nihil debetur Clericis non egentibus. Ita quoque intelligendus est *can. 1. 1. q. 2.*

Affert. I. Ministris Ecclesiæ, etiam divitibus, & ex patrimonio vivere valentibus, decimæ debentur. Ita cum S. Thoma quodl. 6. art. 10. & 2. 2. q. 87. a. 3. ad 1. communis ac certa Theol. & Canon. quam manifestam reddunt illa, quæ n. 30. & 31. produxi: quod enim non est alligandum *os bovi trituranti*; quod *Dominus ordinavit ijs, qui Evangelium annuntiant, de Evangelio vivere*; quod *ij, qui in Sacramentis operantur, quæ de Sacramentis sunt, edunt, & qui altari deserviunt, cum altari participant*; quod *dignus est operarius mercede sua*; quod *nemo militat suis stipendijs*